

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 290. — ŠTEV. 290.

NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 11, 1925. — PETEK, 11. DECEMBRA 1925.

VOLUME XXXIII — LETNIK XXXIII

POLOŽAJ V ANTRACITNI STAVKI

Novi mirovni pogovori niso mogli cdpraviti mrtvila. — Civilni voditelji so bili začasno poraženi, ko je došel Pinchotov tajnik s poročilom, ki je oživilo upane. — V ozemlju so postavili izkuhe; trgovina je močna prizadeta.

PHILADELPHIA, Pa., 10. decembra. — Governor Pinchot je obrnil včeraj zvečer nase vso pozornost v poskusu trgovcev iz antracitnih okrajev, da spravijo na skupno konferenco delodajalce in stavkujoče premogarje. Pozno včeraj zvečer, po napornih posvetovanjih komiteja, ki pa so ostala brezuspešna, je prišel tajnik governorja Stephen Stahlnecker s sporočilom governorja na komitej.

Njegova misija, kot vsaka druga faza sedanjih mirovniht naporov, je bila tajna. Soglasno z nekaterimi je skušal dobiti informacije, da jih sporoči governorju Pinchotu, dočim pravijo drugi, da skuša governor iz Pennsylvanije oživiti svoj načrt, obse gajoč enajst točk, katerega je komitej v torek začasno položil na stran v upanju, da bo mogoče najti pot, da se spravi skupaj delodajalce in premogarje.

Mr. Stahlnecker se je pričel takoj posvetovati. Dvomljivo je, če bo ta zadnji poskus governorja rodil sadove.

Konference, najprvo eno stranjo v sporu in nato z drugo, je pričel komitej zgodaj zjutraj ter jih je nadaljeval ves dan. Načrt članov komiteja je imel namen pripraviti delodajalce in premogarje do tega, da obnove svoja skupna pogajanja glede kateregakoli načrta o novem mezdnem kontraktu v antracitni industriji.

Vse kaže, da so se naporu komiteja zaenkrat izjalovili. Delodajalci so baje ponovili svojo zahtevo da se končno uveljavi arbitracija spornega vprašanja. John Lewis, predsednik organizacije premogarjev, je zavzel stališče, da so napravili premogarji, ko so sprejeli enajst točk governorja Pinchota, vse možne koncesije in da ne morejo še nadalje odstopiti od svojih zahtev.

Tak je položaj, kot je bil ustvarjen za trenutek. Vrjetno pa je, da bodo trgovci in drugi interesirani vpriporili nadaljni napor.

Razmere v stavkarskem okraju postajajo od dne do dne slabše. V dveh premogarskih občinah so ustanovili izkuhe za stavkarje in njih družine. Številni se zanašajo izključno na podporo, katero jim izplačuje unija.

To ni nikak znak, da ne morejo premogarji vzdržati, pač pa znak splošne stagnacije, ki se je polastila vse trgovine in obrti v okrajih trdega premoga. Te razmere so tudi povzročile neobičajno delavnost komiteja, ki bo vpriporil še večje napore kot so bili dosedanjji, da uveljavi mir v antracitni industriji.

Natančna oblika predlogov in vsebina pogajanj, ki so se vršila med nasprotujočima si strankama, je ostala temna, kajti posvetovalne sobe so bile zastražene.

Unijski voditelji so izjavili, da so ponudili premogarji velike koncesije, da pa stojte delodajalci na svojem prvotnem stališču, katerega je objavil njihov glavni predstavitelj Warriner, ko so bila dne 9. julija otvorenja pogajanja v Atlantic City. Delodajalci še vedno nočejo popustiti in premogarji nočejo odstopiti s svojega stališča niti za inč.

Domneva se, da so govorili o modificiranju Pinchotovega načrta a dočim so bili premogarji baje pripravljeni privoliti v modifikacije, so vendar vztrajali na stališču, da mora biti načrt temelj obnovljenja pogajanj z delodajalci.

Bilo že po polnoči, ko je prišel komitej trgovcev v Benjamin Franklin hotel ter se pričel posvetovati z delodajalci. Major Inglis, načelnik pogajalnega komiteja delodajalcev, je prišel iz Scrantona, in pridružili so se mu Warriner ter par drugih članov komiteja.

Značilna slika iz premog. okrožja.

Stavkokaz je umoril premogarjevo ženo. — Plaćanci gospodarijo v Pennsylvaniji.

PITTSBURGH, Pa., 10. decembra. — Dobroplačni stavkokazi v Allegheny okraju se ne ustrašijo nobenega zločina in nobene nasilja.

Frank Flora, šofer tovornega avtomobila, na katerem se je nahajalo več stavkokazov, je zavozil, kot je ugotovil predsednik okraja št. 5, United Mine Workers of America, namenoma v skupino stavkujočih premogarjev in njih žena, ki so stale na cesti.

Mrs. George Timko, mati desetih otrok, je bila na mestu mrtva. Mrs. Suzie Bezek je bila tako poškodovana, da je v smrtni nevarnosti.

Biriči trdijo sicer, da so metali na avtomobil kamenje in da je izgubil vsled tega šofer kontrolo, a stavkarji to odločno zanikujejo. Dejstvo pa je, da je bil brutalni človek, ki je povozil obe ženski, pozneje grdo pretepen. Tepeni so bili tudi trije pomožni šerifi, katere so najeli lastniki rogov kot rovske stražnike in katere je opremil šerif z uradnimi polnomočmi, ko so skušali nastopiti proti razkačeni ljudski množici. Okrajni predsednik Fagan zagotavlja, da so oddali ti stražniki več strel na množico.

Dogodek je povzročil veliko razburjenje, katero je bilo še povečano vsled eksplozije, ki je uničila nekoga unijskega premogarja v Canonsburg, Washington okraj.

Oba dogodka sta se odigrala v stavkarskem ozemlju, v katerem se bore premogarji proti uničujoči umije ter zopetnemu uvedanju šestice iz leta 1917. Na čelu držnih podjetnikov stoji družina sedanjega zakladniškega tajnika Mellona.

Deset družin stackarjev Monyauk rova, kojega šofer je povozil obe ženski, je dobilo včeraj sodnijsko povelje, naj se izselijo iz kompanijskih stanovanj.

Začasno zatvorjenje pivovarn.

CHICAGO, Ill., 10. decembra. Stehna pivovarna v državah Indiana, Illinois in Wisconsinu bo prisiljena dne 31. decembra začasno ustaviti svoje obratovanje, kajti tega dne bo prohibicijski ravnatelj Yellowley kanceral njih licence.

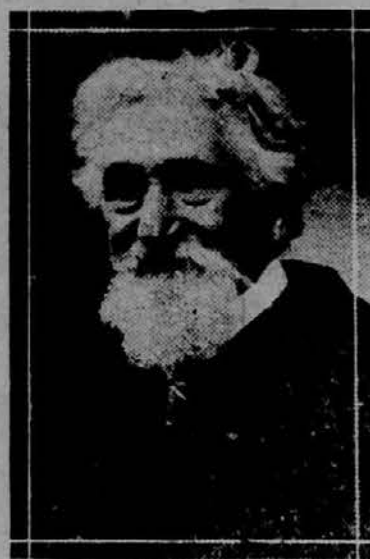
Predno bodo mogle pivovarne na temelju licence za leto 1926 obnoviti svoje poslovanje, bodo zvezni agenti pivovarne temeljito preiskali.

Bankir Beli kriv zne- verbe.

PITTSBURGH, Pa., 9. dec. — John A. Bell, bankir in lastnik rudnikov, je bil spoznan krivim, da je vzel Carnegie Trust Co., ko je predsednik je bil, iz blagajne \$600.000.

Trgovci so zopet zahtevali, naj obnove pogajanja in da naj zopet prično celo stvar z načrtom ali brez načrta. Čeprav je bila razprava precej dolga, je bil baje zaključni odgovor delodajalcev, da ustrajajo pri svojih zahtevah za končno arbitracijo. Soglasno z enim poročilom so izjavili, da so pripravljeni sestati se s premogarji, a le pod pogojem, da se prepusti tretji stranki uravnavo vseh spornih vprašanj v slučaju, da bi se ne mogli v določenem času uravnati.

Hudson Maxim.

Eden najslavnejših ameriških iznajditeljev Hudson Maxim, se je podal te dni v Evropo, kjer bo preživel zimo. Pred svojim odhodom se je zelo nelaskavo izrazil o ameriški prohibiciji.

Kubanska poslanska zbornica zahteva informacije.

HAVANA, Cuba, 10. dec. — Dvaindvajsetletni dijak Julio Antonio Mella je pričel včeraj svoj peti dan stradalne stavke. Nahaja se v ječi zaradi mehanja bomb tekom zadnjega septembra. Mella trdi, da ni imel niti najmanjšega opravka z bombami.

Poslanska zbornica je soglasno sklenila naprositi justični departament, naj ji predloži potrebne informacije glede mladega moža.

Mussolini za nadvojvodo.

DUNAJ, Avstrija, 10. dec. — Neue Freie Presse je izvedela iz diplomatskih krogov v Pragi, da podpirajo kandidaturu nadvojvode Albrehta na madžarski prestol italijanski ministrski predsednik Mussolini, prejšnji bavarški prestolonaslednik Rupprecht in prejšnji nemški prestolonaslednik, Friderik Viljem.

Poročevalce Neue Freie Presse dostavlja, da je privolil Albrecht kot protiustlogo za to podporo v razkasanje Avstrije za slučaj, da bi bila njegova kandidatura uspešna.

Soglasno s tem načrtom naj bi razdelili Avstrijo med Italijo, Nemčijo in Čehoslovaško. Burgenland naj bi pripadel Madžarski.

Poročevalce pravi, da so vse nasledstvene države za razdelitev Avstrije, ker se boje, da se je bo Nemčija polastila.

Dvomljiv mandat.

WASHINGTON, D. C., 10. dec. Speaker Longworth je imenoval komitej, kojega naloga je preiskovati usposobljenost kongresnika Johna Langleya iz Kentuckija, ki je bil obsojen na dve leti ječe radi kršenja prohibicijske postave.

Finska vlada odstopila.

HELSINGFORS, Finska, 10. decembra. — Finska vlada je danes odstopila, ker ni hotel parlament dovoliti potrebne svote za zgradnjo mornarice, ki bi bila namenjena za obrambo obali.

Novi zapletljaji na Daljnem vzhodu.

Japonske čete se nahajajo že na poti v Mukden, v Mandžuriji. — Gen. Feng zahteval od japonske vlade v Tokio absolutno nevtralnost.

TOKIO, Japonska, 10. dec. — Poročilo, ki je prišlo včeraj v vojno ministrstvo iz Mukdena, pravi, da prihaja sicer veliko število beguncev, da pa je mesto drugače mirno. Maršal Čang Tso Lin, ki je odstopil kot voditelj Mandžurije, se nahaja še vedno v Mukdenu. Njegove čete drže fronto ob Liao reki, zapadno od mesta. V toku enega tedna upa Čang izvršiti koncentracijo armade sedemdeset do osemdeset tisoč mož. Domneva se, da bo vpriporil Čang nato zadnji poskus, da prežene svoje nasprotnike iz Mandžurije. Konzul v Nevengu je sporočil zunanjemu uradu, da plenijo umikajoče se čete Čanga Činčov. Zapadno od Mukdena, pri Sianfifu se je baje završilo več bojev.

Inozemski konzuli so naprosili japonskega konzula, naj pošlje v Mukden japonske čete, v varstvo inozemcev. Iz Pekinga se poroča, da razpravlja diplomatski zbor o vprašanju ustanovitve posebne železniške službe med glavnim mestom in Mukdenom. Moštvo teh posebnih vlakov naj bi obstajalo iz inozemskih čet.

General Feng, ki kontrolira sedaj Peking, je poslal ministrskega prednika Kato in drugim odličnim Japoncem poziv, naj vzdrže nevtralnost Japonske v Mandžuriji. Izjavil je, da ni nikak "rdečkar" in da je pripravljn držati se vseh pogob in dogovorov.

Japonsko ministrstvo je izjavilo danes zjutraj, da je bil glavni stan desete divizije v Liao-jangu prestavljen v smeri proti Mukdenu. Izjavlja se, da se ni poslalo nikakih nadaljnjih čet iz Japonske ali Koreje in da se jih tudi ne bo poslalo, razven če bo postal položaj resnejši. Neka japonska križarka je odplula iz Port Arthurja proti Čefu, ker se je poročalo, da so tam izbruhnili nemiri. Iz Mukdena se poroča, da je postal položaj v zadnjih par dneh bolj kritičen, ker je pričakovati bitke med maršalom Čangom in njegovimi nasprotniki.

Smrt Budeni-jeve žene.

MOSKVA, Rusija, 10. dec. — Znana ruska kavalerijska stotnica Nadežda Budenjaja, žena vrhovnega poveljnika ruske rdeče kavalerije, je včeraj tukaj umrla. Vzrok smrti ni še znan. Neki list je govoril o "tragičnem slučaju".

Stotnica Budeni je odlično služila v vojni proti armadam belih Rusov. Borila se je ob strani svojega moža ter je bila večkrat ranjena. Uživala je sloves, da je najbolj predrzna jahalka v vsej Rusiji.

V neki bitki proti baronu Wranglu je bila dvakrat težko ranjena.

76-letni ljubosumnež.

LOGANSFORD, Ind., 10. dec. 76-letni William Bevan je ustrelil 74-letnega Nelsona Andersona in sicer vsled ljubosumnosti. Oba sta se potegovala za ljubezen 36-letne Stelle Shirley.

Ulster odobril dogovor.

BELFAST, Irsko, 10. dec. — Obe zbornici ulsterskega parlamenta sta soglasno odobrili irski mejni dogovor.

PROTEST INOZEMCEV V FRANCOSKI REPUBLIKI

Novi francoski fiskalni program je izzval odpor inozemcev. — Predloga Loucheurja bi obdačila inozemce, ki kupijo zemljišča, za dvajset odstotkov več kot pa domačine. — Amerikanci naj imajo v Franciji take pravice kot jih imajo Francozi v Ameriki.

Poroča Wilbur Forrest.

PARIZ, Francija, 10. decembra. — Proti-tujsko razpoloženje, iz katerega niso izključeni niti Amerikanci, je aktivni spremljevalec pomanjkanja tukajšnjih stanovanj in uveljavljenja novih fiskalnih postav. Amerikanci in Angleži, z dolarji in funti, katere zamenjavajo za malo vredne franke, niso izvezeti, kadar se pojavi nekaj, kar je naperjeno proti tujcem. Stvar ni resna, vendar pa razkriva stališče katero je zavzel velik del časopisja.

Bolj konkretno gibanje v tem oziru pa je nastalo s finančnim osnutkom Loucheurja, ki hoče javno razločevati med domačini in inozemci v zadevi obdačenja. Predlagane najeminske postave, o katerih bodo razpravljali v poslanski zbornici po Novem letu, nameravajo tudi obdačiti tri milijone inozemcev v Franciji.

Pariški Herald je v uredniškem članku kritiziral predlogo Loucheurja, ki določa, naj inozemci plačujejo po 20 odstotkov davkov več kot pa domačini pri nakupu zemljišč. Tudi angleški listi protestirajo.

— Skoro vsi Amerikanci, ki kupijo zemljišča in hiše v Franciji, — je pisal Herald, — store to brez špekulativnega namena. Domove kupijo, ker ljubijo deželo in njen narod ter nameravajo preživeti dosti let svojega življenja tukaj. Zelo številni med njimi zaslužijo deloma ali vse svoje dohodke v Franciji in s svojimi talenti in produktivno energijo večajo blagostanje naroda.

— Klavzula Loucheurjeve finančne predloge, vsled katere bi morali inozemci plačati eno petino več kot pa Francozi pri nakupu zemljišč in hiš, nas je pretresla in presenetila. To nasprotuje pravičam, zajamčenim v konzularni pogodbi, sklenjeni med Francijo in Združenimi državami leta 1853, ki je ustanovila v tem oziru medsebojno prijateljstvo.

— Nikakega takega obdačenja in nikake take diskriminacije najbrž ne nalagajo francoskim državljanom in drugim inozemcem v Združenih državah. Najbrž bo vlada v Washingtonu protestirala proti izvedenju te klavzule fiskalne postave, in obžalovanja vredno bi bilo, če bi bil tak korak potreben.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

DENARNA IZPLACILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.80 2000 Din. — \$37.40 5000 Din. — \$93.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Raspislija na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.20 500 lir \$22.00

300 lir \$13.50 1000 lir \$43.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Raspislija na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljave, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

23 Cortlandt Street New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4687

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president

Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
23 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Če celo leto velja list za Ameriko	Za New York sa celo leto — \$7.00
Če pol leta	Za pol leta — \$3.50
Če četrt leta	Za četrt leta — \$1.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.

Pispi bres podpis in osebnosti se ne priobčujo. Denar naj se
posreduje po Money Order. Pri spremembi kraja naročni
ka, prosimo, da se nam tudi prejme bivališče nasnani, da hitreje
najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

IZPREMEMLJIVI LOUCHEUR

Pred nedavnim časom se je instaliralo v Parizu novo ministr-
stvo, pod vodstvom Aristida Brianda. Poleg ministrskega predsedni-
ka zavzema v tem kabinetu najbolj odlično mesto finančni minister
Louis Loucheur. V prvi vrsti spada ta mož med najbolj odlične in-
dustrijalce Francije, med katerimi je eden najbolj bogatih mož, in
drugič je portfelj finančnega ministra v vladi, ki vidi svoj glavni
posel v "zvođenjenju" deželne valute, povsem naravno največjega
pomena. Vsled tega se tudi ni nikdo čudil temu, da je bil prvi urad-
ni posel Loucheurja poslati kabelsko sporočilo na vlado v Washing-
tonu, v katerem je rekel, da se bo pričel takoj pečati z uravnavo
francoškega dolga v Združenih državah in da bo predložil v naj-
krajšem času temu primerne predloge.

Washington si je mel roki ter hvalil to pridnost in naglico.
Drugi dan pa so se spomnili pogovora, katerega je imel isti Loucheur
leta 1922 z nekimi ameriškim žurnalistom. Ta pogovor pa se je slu-
čajno tikaš odplačanja francoškega vojnega dolga v Združenih
državah. Oni, ki ga je takrat izpraševal, je bil Frank Kent, poro-
čevalec lista "Baltimore Sun", ki je sedaj odtegnil pozabljenosti to
skrajno prostodušno izjavo sedanjega francoškega finančnega mi-
nistra, na korist svojim sodobnikom ter v ponk vladnim možem v
Washingtonu.

Popolnoma nemogoče je, — je rekel privatnik Loucheur, — da
bi Francija kedaj zadostila svojim obveznostim napram Ameriki.
To pa ne radi tega, ker ji manjka dobre volje, temveč ker sploh ni
nobene možnosti. Francija, — je izjavil takrat Loucheur, — ne mo-
re misliti niti sedaj, niti kadaj v bodočnosti na poravnavo svojega
vojnega dolga. Dobro bi bilo, — tako je menil mož leta 1922, — če
bi se Združene države privdale na to misel. Čim hitreje in čim bolj
temeljito bodo storile to, tem boljše...

Od tedaj naprej se poteka tri leta. Tri leta gospodarskega in
finančnega propadanja ter splošne miserije. Danes je Francija v
gospodarskem in finančnem oziru na dosti slabem stališču kot pa je
bila leta 1922.

Kljub temu pa je sporočil gospod Loucheur takoj po nastopu
svojega urada, da si ne želi nobene stvari bolj iskreno, kot uravna-
ve dolgov v Ameriki. On laže zavestno ter skuša varati.

Če je bil položaj Francije že pred tremi leti tak, da ni bilo mo-
goče misliti na uravnavo vojnih dolgov, je danes še neizmerno slab-
ši. Francoški narod je obremenjen z davki kot menda nikak drugi
narod na svetu. Vladni stroj požre velikanske svote. Velika arma-
da penzionistov, veteranov in drugih, ki žive na stroške vlade, po-
žre nadaljne velikanske svote. Francoški finančniki so že razmišlja-
li o vseh mogočih sredstvih, da premagajo pasivnost francoskih
srednjih slojev, ki si na vse mogoče načine prizadevajo, da presle-
parijo državo, — a dosedaj brezuspešno.

Znano je, da skuša vsak Francoz pridobiti si vsaj toliko de-
narja, da lahko živi na stara leta kot skromen rentier. Ideal Fran-
coza ni nagromadenje velikanskega premoženja in vsled tega je tu-
di bogastvo precej enakomerno razdeljeno. Nikomur pa noče v
Franciji para izpod palea. Raditega je tudi zakladnica z vlado vred
v večini finančnih stiskah in kakorhitro se predlaga kako radikal-
no odredbo, kot je na primer davek na kapital, dvigne mešanstvo
tak vrišč, da mora pasti katerakoli vlada, ki je na krivilo.

To je bil tudi vzrok velikega odpora proti davku na kapital, ki
bi zadel v prvi vrsti bogatejše sloje ter prizanesel revnejšim, ki si
morajo v potu svojega obraza služiti svoj vsakdanji kruh.

V celi Franciji ni menda moža, ki bi znal odločno nastopiti ter
se tudi vzdržati na čehu vlade, dokler bi slednja skušala uravnati
državni proračun ter zagotoviti deželni prebitek mesto deficita.

Seveda je jasno, da mora enkrat priti do preobrata in sicer te-
meljitega, a tega preobrata ne bodo izvedli možje kot je Loucheur
ter njegovi tovariši v sedanjem kabinetu.

Preobrat bodo izvedli dejanski proizvajajoči sloji, delavski
sloji...

Slaba stran filmov.

Na železniški progi med Pari-
zom in Le Havrom so opazili ču-
vaji zadnje dni dva čina sabota-
že na signalnih napravah ki bi
prav lahko povzročili veliko ne-
srečo. Policija je prišla dva de-
ška v starosti 10 in 12 let, ki sta
brez drugega vse priznala. Rekla
sta, da sta videla v kinematogra-
fu, kako sta dva roparja pokvari-

la signalne naprave na železnici
in tako povzročila železniško ne-
srečo. Tudi onadva bi rada hote-
la enkrat videti, kako skoči vlak
iz tira in se razbije. Zato sta po-
kvarila več signalnih plošč in pre-
rezala žice. Na to sta se skрила v
bližnji in čakala na vlak, ki bi po
njunem pričakovanju moral po-
nesrečiti.

ZASTAVE

SVILENE AMERIŠKE, SLOVENSKE
IN HRVAŠKE
REGALJE, PREKORNICICE, TRO-
BOJNICE, ZNAKE, UNIFORME ITO

Sigurno 25% ceneje kot drugod.
VICTOR NAVINEK,
331 GREEVE ST. CONEWAUGH, PA.

Fašizem proti Franciji.

Fašizem je že ves čas kazal ne-
ko mržnjo do Francije, posebo-
no pa se obrača zoper Francoze.
odkar je napovedal vojno frama-
zonstvu. Vedno bolj se množi šte-
vilo onih članov italijanske opozi-
cije proti fašizmu, ki so v znak o-
gorčenja nad njegovimi metoda-
mi zapustili Italijo in se podali v
Francijo. Osebito veliko je števi-
lo opozicionaleev - emigrantov,
pripadajočih italijanskim prosti-
zidarskim ložam.

Iz tega se je razvilo pravo fa-
šistovsko sovražstvo do Francije.
Fašisti očitajo Franciji, da je da-
la prijaznega zavetja emigrantom
in ji očitajo, da daje potuho poli-
tični emigraciji, kar naj bi bilo
toliko kot aktivno podpiranje na-
sprotnikov fašizma. — V zadnjih
tednih, osebito po odkritju zar-
ote zoper Mussolinija, so se ti
očitki posebno pomnožili, vse fa-
šistovsko časopisje jih je polno.
Stvar gre tako daleč, da se očita
celo; zarota zoper življenje Mus-
solinija se je zasnovala v Parizu,
v sporazumu s francosko centralo.
Veliki Orijent, ki je vedno dajal
gostoljubno pribežališču oddalnim
italijanskim protifašistovskim o-
sebnostim. Ker imajo francoski
framazoni vplivne člane v vrstah
levičarskih politikov, ki so danes
na vladi v Franciji, napada fašis-
tovski tisk vse francoski levičar-
ski kartel in njega časopisje, ki
da je sovražno fašistovski Italij.
Fašisti trdijo, da so celo posamez-
ne politične osebnosti iz vrst vla-
de levice zapletene v afero zarote
proti Mussoliniju.

Izraz sovražstva proti Franciji
o bile fašistovske demonstracije
o priliki fašistovskega afronta
zoper framazone in unitaristične
ocijaliste. Takrat so se povsod ču-
li vzkliki proti Franciji. Odtlej se
je stvar še stopnjevala. Nadve
značilno je, da mora imeti fran-
coski konzul v Genui posebno vo-
laško varstvo in zadnjič, dne 11.
novembra, ko je hotel francoski
konzul s sloves, banketom praz-
novati obletnico premirja na za-
padni fronti, je moral pod pritisk-
kom razmer odpovedati banket.

Stvar je sedva povsem razum-
ljiva. Vedno, kadar se je pojavila
v kakih državah politična emigra-
cija in sosedne države, je bil to
vzrok napetosti med njima; to je
pač najenostavnejša logika. Da v
Franciji prostozidariji podpirajo
voje italijanske somišljenike, na
katere je navelil fašizem s tako
brutalnostjo, je prav tako eno-
stavno in umljivo samo ob sebi
in dalje je gotovo, da Francozi
ne bodo nehali podpirati svojih
preganjenih italijanskih sobojev-
nikov, pa naj fašizem demonstri-
ra svoje ogorčenje še bolj bojevi-
to.

Nastane še vprašanje, če bi se
smelo računati s francosko - ita-
lijanskim nasprotstvom kot stalnim
političnim pojavom. Vprašanje je
važno za nas, Jugoslovane, ki smo
v tako delikatnem razmerju do
Italije. Zato je potrebno, da si od-
govorimo točno in stvarno. In od-
govor mora biti negativen. Prvič,
je fašizem sovražnik Francije,
ni s tem še rečeno, da ji je so-
važna Italija. Dalje se obrača fa-
šizem zoper levičarske kroge v
Franciji, tedaj one, na katere i-
majo vpliv framazonске lože.

Skratka: imamo opraviti doslej z
nasprotstvom med političnimi
strujama v obeh državah, ne med
narodoma kot celotoma.

Res da ima Italija svoje sona-
rodničke pod francosko vlado: —
Nizza, Korsika, to sta pokrajini,
ki se čitata v seznamu neodreče-
nih dežel ekstremnega italijan-
skega nacionalizma; včasih se
bere poleg tega še ime Savoje, ki
pa nima italijanskega prebival-
stva, marveč jo vežejo na Italijo
je zgodovinski momenti ter Tunis
ki ga je bila vzela Francija Italiji
takorekoč izpred nosa. Toda gle-
de italijanskih aspiracij v teh kra-
jih moramo biti zelo skeptični. V
Rimu zelo ljubijo velike geste, o-
sebito kadar so naperjene zoper
manjše sosede; velika dejanja pa
niso enako lahka. In tako velike
dejanje bi bila italijanska politi-
ka, ki bi strepela po osvojitvi na-
šetih pokrajin. Ako se primerjata
Italija in Francija, je brezdvomno
da bi prva ne vzdržala primere;

tega se brezdvomno na tihem tudi
v Rimu zavedajo. Vrh tega bi
moral Italija Francoze premaga-
ti na morju, ako bi jim hotela
viliti svojo voljo; do tega pa je
gotovo še silno daleč. Nedvomno
je, da se merodajna Italija vsega
tega dobro zaveda, zato ji težije
svoje politike prenese na vzhod.
Tam misli, da se dajo najcenejše
dosezati uspehi.

MESTO BREZ STANOVANJ-
SKE BEDE

Čudno se sliši, pa je vendar res.
Celo preveč stanovanj imajo pre-
bivalci tega srečnega mesta. —
Mislite si, da greste po ulici, in
mislone na vsaki hiši vidite oglaš-
stanovanje se odda. Vzamete čas-
nik in vidite celo stran malih in-
teratov za sobe in stanovanja od
1 do 20 sob z ali brez opreme, za
vile z vrtom, graditve s parkom
ob jezeru in razgledom na Mont
Blanc. Kdo bi si mogel želeli še
več? To mesto, ki ne pozna stano-
vanjske bede, je Ženeva. Stano-
vanj je na razpolago toliko, da se
dvakrat na teden tiska in razna-
ša po vseh lokalih seznam prostih
stanovanj. Nekdo je izračunal, da
je bilo v Ženevi nedavno prostih
1200 stanovanj.

V Jugoslaviji se bo marsikdo
vprašal, kako je to mogoče in za-
kaj se noče nihče izseliti v Ženevo.
Prebitek stanovanj v Ženevi, o-
sebito večjih je posledica gospe-
darske krize. Pod vplivom visoke
švicarske valute in velike dragi-
nje je med vojno znatno nazado-
vala trgovina in produkcija, oso-
bito pa tujski promet, ki je bil za
Ženevo to, kar je za Rim sveto le-
to. Razmere se tudi po vojni niso
mnogo izboljšale, dasi so povodom
vsakega zasedanja Zveze narodov
ali konference dela hoteli nabito
polni. Drugače so namreč vedno
napol prazni. Turisti se Ženevo
izogibljajo in gredo raje v Itali-
jo. Francijo itd. Ženevska uni-
verza, kjer se nekoč študirali v
prvi vrsti inozemski akademiki,
izkazuje stalno nazadovanje šte-
vila slušateljev. Na tisoče prebi-
valcev se je preselilo iz mesta v
Armenos in prihajajo v mesto
vsak dan z vlakom. Mnoge insti-
tucije, ki morajo ostati v Ženevi,
pošiljajo svoje publikacije v fran-
coske tiskarne. Kdor ni naravnost
primoran stanovati v Ženevi, se
izseli ravno radi draginje in v is-
kih občinah davkov. Celo ari-
stokracija (stare ženevske rodbi-
ne) zapira na večji del leta svo-
je hiše in živi na kmetih ali pa v
inozemstvu. V mesto se vrača sa-
mo v času glavne sezone. Ni torej
čuda, da je stanovanj več kot pre-
več. In vendar so stanovanja na
vzlie veliki pombidi in minimalne-
mu povpraševanju zelo draga. —
Hišni posestniki namreč smatrajo
da bi bilo pod njihovo častjo, če bi
skrbeli za upravo sami. Zato
imajo posebne službenice, tako-
zvane režišerje. Teh režišerjev je
v Ženevi približno 30 in imajo v
svoji režiži več sto hiš. Režišerji
so ustanovili svoj kartel in se do-
menili, da bodo skupno šteli svo-

je interese. Sami so sijajno plača-
ni in zato jim je pač vse eno, če
je stanovanje vse leto prazno. —
Pripetilo se je, da je nekdo ponu-
dil za prazno stanovanje 50 fran-
kov letno manj, kot je zahteval
režišer. In režišer stanovanja ni
hotel oddati. Ostalo je vse leto
prazno in hišni posestnik je imel
2000 frankov škode. Vse to gre
na ljubo družabnemu prestižu.

IZVOR BANK

Seveda iz Grške, kakor vse dru-
ge važneje pridobitve civilizaci-
je. Zato so nazivali stari Rimlja-
ni menjalce denarja in finančne
agente enostavno Graeci ali Grae-
culi, to je Grki. Tudi v srednjem
veku, ko so prihajali bankirji iz
Italije v severne dežele, so jih
nazivali Lombarde. Še dandanaš-
nji poznamo v bankarstvu izraz
lombard in glavna bančna ulica
v Londonu se imenuje še vedno
Lombard Street. In kakor spomi-
njajo dandanašnji izrazi banka,
bankir, bankrot na stolček men-
jalcev denarja (italijansko ban-
ca), so se imenovali v starem ve-
ku bankirji po grškem izrazu za
stol (trapeza) trapezite ali pa po
latinskem izrazu mensa mensa-
rii. Poleg tega pa pozna stari vek
bankirje tudi pod drugimi imeni,
kakor argentarii, numularii, col-
lybi tae, probatores, cambiatores
itd. V poslovnem lokalu starih
bankirjev je bil za poslovno ograj-
ni pult, kakor je dandanašnji v
menjalnicah. Svoje trgovine so i-
mali najprej na forumu, pozneje
pa, ko so se menjalci povzpeli do
pravih bankirjev, v razkošni bor-
zni palači Basilica Porcia. Tam so
imeli svoj grobnj je leta 259 pred
Kr. Tu so posojali denar, vodili
zira-račune, izdajali akreditve za
pekomske banke in podružnice
(v egiptovskem mestu Arsinoe, je
bilo naprimer 48 bančnih zavo-
dov), sprejemali vloge na tekoči
račun, trgovali z vrednostnimi pa-
pirji, spekulirali na tečaje, skrat-
ka poznali so vse bančne in denar-
ne operacije, kakor jih imamo ni.
Posredovali so tudi pri posojilih
drugim, disponirali s svojimi a-
genti in senzali, ustanovljali deli-
niške in komanditne družbe itd.
Kakor vidimo, ni na svetu nič no-
vega — stari Rimljani so poznali
vse, kar poznamo ni pod imenom
visoke finance.

VABILO na VESELICO

katere priredi

DRUŠTVO HRVATSKI CVJET
Štev. 594 II. N. Z.

v soboto, dne 26. dec.

v prostorih Louis Lakner-ja na
178 Stockholm St., Brooklyn, N.Y.IGRALA BO SLOVENSKA
GODBA

Vabimo vse Slovence in Hrvate
iz Brooklyna in bližnje okolice, da
se te naše veselice polnoštevilno
vdeležijo. Zabava bo prav domača
kot v starem kraju, zato upamo,
da nihče ne izostane. Vstopnina
prosta. Izgleda se bo lepa sveča
20 funtov težka, ki gori 56 dni.

Na svidenje dne 26. decembra v
Laknerjevi dvorani. Odbor.

ŠE JE ČAS RAZVESELITI

svojce v domovini za Božič in Novo leto.
Vaše darilo prejmejo tekom enega tedna
potom —

Brzojavnega Pisma

bodisi v dinarjih, lirah ali dolarjih. Stro-
ški za brzojavno pismo znašajo le \$1.—.

Poslužite se te ugodnosti in Vaš dar
dospe pravočasno.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAJSTAREJŠA JUGOSLOVANSKA POTNIŠKA
POSLOVNICA

Peter Zgaga

Te dni je časopisje poročalo, da
se zbira na obzorju temni obla-
ki. Ne vem, kaj so hoteli uredniki
s tem povedati. Vem le to, da je
edini oblak, ki se dandanašnji
dviga proti nebu, edinole dim, ki
ga povzročajo drva in mehki pre-
mog, zmešan s kamenjem, toda za
drago ceno prodan.

Ali ste že slišali, da bi mogel
biti kak človek zdravega pogleda
tako slep, da bi ne hotel slepu
pomagati?

Leto se bliža svojem koncu.
Kaj nam bo prihodnje leto prin-
elo? Upanj nimamo velikih. Kljub
temu pa upamo in smo skoro pre-
pričani, da bo Grdina odrinil ti-
stih sto dolarjev.

Enkrat sem že mislil Grdini od-
govorjati. Toda premislil sem se.
Odkar je začel Tolstoj citirati
sem se uveril, da mu ne sežem ni-
ti do kolen.

Včasih si mislim: Koliko bi la-
ko koristil Koverta slovenskemu
narodu v Ameriki, če bi začel pri-
ligovati največjesejši nauk:
Ljubite se med seboj!

Irsko ni zalovljiva. Nepresta-
no se ponavljajo tam boji in poka-
lju. Z Irsko je baš tako kot je bi-
liga narodov zaigurala mir na
Balkanu. Dokler nima Balkan
mirovne garancije, je tam še pre-
cej mirno. Vraga in pol bo pa vi-
lel tisti, ki bo balkanske narode
obratil.

Jeziki so v bistvu drug druge-
mu podobni. Seveda, med njimi je
velika razlika; nekateri so lažji,
nekateri so težji. Najbolj težavna
jezikla sta brez dvoma francoski
in jezik, ki ga Amerikanci govo-
re. Francozi in Amerikanci se ni-
kakor ne morejo sporazumeti. Po-
sebnost ko govore o denarju, ki ga
dolgjuje Francija Združenim dr-
žavam.

Enostaven račun: če bo Musso-
lini še dve leti vladal Italiji, bo
na Italija v enem letu k vragu.

Možje kot je delavski tajnik
Dawis imajo napredne nazore.
Pravijo, da je treba poostriži pri-
seljeniške postavbe. Bog ve, če so
bili takega mnenja prej, predno
so se priselili v Združene države?

Oni ljudje, ki so ti vedno z do-
brimi nasveti na razpolago, jih
najbolj sami potrebujejo.

Jabolko ne pade daleč od ja-
blane. — pravi pregovor. — Ko
imaš prvi milijon, ti ne manjka
dosti do drugega. Sam sem se pa
prepričal, da je težko, jako težko
priti do prvega milijona.

Kaj bo z današnjo modo? Ma-
lo manjka, pa bodo ženske blače
nosile. V splošnem se pa istotako
oblačijo kot moški. V bližnji bu-
dočnosti bomo moškega na ulici
le tedaj ločili od ženske, če bo o-
blečen v žensko obleko.

Ali bo Liga narodov uveljavila
mir na svetu? Na to vprašanje ni-
majo pravice odgovarjati sedanji
državniki. Šele naši potomci bo-
do ugotovili, da ne.

Jadna naša domovina! Toliko
jih je, ki delujejo za narod, med
njimi je pa tako malo tistih, ki
za narod delajo.

Nihče med nami ni pohrustal
toliko modrosti kot Trunk. Ško-
da, da je revež prebaviti ne more.

Enkrat se lahko vsakomur po-
nesreči. Toda če se ponesreči pet-
krat na teden, kot se naprimer
Trunku v Kovertovem listu, mo-
ra biti nekaj wrong.

Francozi so viteški narod. Le
to je škoda, da so v vojni premalo
bojevitni in v miru preveč navdu-
šeni za vojno.

Slovensko
Amerikanski
Koledar
za leto 1926

ima sledečo vsebino:

Pesem

Koledarski del.

Poglavje o praznikih, letnih ča-
slih in mrkih.Premogovna industrija v Ame-
riki.

Detektivska zgodba.

Svetovna mesta.

Divji konji v Montani.

Inženirska čuda preteklosti.

Gumij — novo zlato svetovne
finance.

Strašna bolezen — rak.

Doživetja lečnega v New
Yorku.

Tam za brezami.

Sibirskie slike.

Abdel Krim.

Dogodek na ladji.

Angleški državnik Lord Cur-
zon.

Pleme in pol na Norfolk otoku.

Strup v kriminalistiki.

Legubljeni kontinent.

Življenje v morskih globlinah.

Prodiranje v polarno ozemlje.

Amudsen o svojem polarnem
poletu.

Hjalmar Branting.

Kitajska.

Sanjatsen.

Koliko se popije na svetu.

Ustroj telesa in značaj.

Načrt novega koledarja.

Pavel Hindenburg.

Smrt Roberta La Folletta.

Doživetja v džunglji.

Fplie nikotina.

Židovska univerza.

Uporaba nekaterih zdravilnih
rastlin.Vpliv podnebja na duševne
bolezni.

Raznoterosti.

Smešnice.

KOLEDAR KRASI OBILO
RAZNIH SLIK.

Cena 50c

Naročite ga takoj, ker
smo ga tiskali le o-
mejeno število.

'GLAS NARODA'
82 CORTLANDT STREET
NEW YORK CITY

KORZARJI.

(Nadaljevanje.)

Saj je on sam tudi prav pobu-
žen, pa še enkrat samkrat mu ni
prišlo na misel, da bi se tudi nje-
gova ljubica rada kedaj izpoveda-
la. Tako vroče jo ljubi, toda ni-
kdar... in morda baš zaradi te-
ga... ni videl v nji kaj drugega
kot zapeljivo krivoverko, polno ču-
dovitega malikovanja... Krivo-
verka da, ali morda še kaj huje-
ga, pol samega vraga, ki je več
ko zmagovalna in sladostna.
Saj se vendar pogumni Ludvik
čudenole vsakokrat prekriža, ka-
dar je treba govoriti o njej, in jo
na tihem in kadar sta sama, ime-
nuje coprnico. Sedaj si pa ta za-
ljubljeni vračlj nankrat želi
cerkve, svečenika in zakramen-
tov, kakor kakšna stara bogomol-
ja, ki ne more živeti, če vsak dan
ne drsa svojih kolen okrog cerkva-
nih stopnic!

— Kaj pa je? — Vpraša Juana,
— vi mi niti ne odgovorjate?
— I seveda ne! Današnja zahteva
Juane je več ko nenavadna in no-
va, ampak je tudi nad vse opas-
na. — Kam naj jo pelje, to tu-
ko, ki ni še nikomur znana? —
H kateremu svečeniku, v katero
cerkev? V katero ne, to je go-
tovo, ker se tam zbirajo najhujše
teroristke vsega mesta, s svojimi
nabrušenimi jeziki! Pa tudi ne
v majhne kapelice raznih samosta-
nov, kamor ima dostop le omejeno
število izbranih... Torej kam?
V grajsko mašo, kjer najdeš same
vojake, katerim je zabranjeno
pohajati k drugim mašam? To so
dosedaj ljubosumni malomeščki me-
ščani, da prihranijo svojim ženam
in hčeram pogled na zmagovalno
razkošje kraljevskih uniform...
— No, torej? — vpraša Juana,
— O čem pa sanjate z odprtimi
ustni?

Niti sedaj se ne domisli odgo-
vora. Ona se pa razhudi:
— Kaj pa to pomeni? — se za-
dere nad njim. — Kaj se me mor-
da sramuje? Ali sem pregrda ali
premalo plemenita, da se pokažem
pogled k drugim mašam? To so
dosedaj ljubosumni malomeščki me-
ščani, da prihranijo svojim ženam
in hčeram pogled na zmagovalno
razkošje kraljevskih uniform...
— No, torej? — vpraša Juana,
— O čem pa sanjate z odprtimi
ustni?

5

Isti dan — bilo je na petek in
zornja vrata na groblju so bila
na stečaj odprta, kakor je takrat
kazalo presvetli knez in škof, ker
je želel, naj bi pobožni Malonezi
mogli vsaj enkrat na teden moliti
na grobovih svojih ranjkih, in si-
cer baš na petek, da se tako spo-
minjajo na trpljenje Izveličarjevo.
— Bilo je torej na petek dan in
baš ob isti uri, ko se je tako kon-
čal poset Tomažev pri lepi ljubici
Juani. Skozi odprta vrata pa sto-
pa na groblje žena, ki vodi dete
ob roki. Žena je kar se da pre-
prosto oblečena, v črno volneno
obleko, na glavi pa nosi črno pečo,
kakor vdova. Dečko je še majhen
toda že kaže krepak stas, veliko
živahnost in obeta široka pleča.
Vendar se ne smeje in ne skače,
ampak se lepo pridno drži mami-
ce. Oba stopata molče in naravnost
med grobovi, starimi in sive-
žimi, kakor stopajo ljudje, ki po-
znajo svoj pot. Nazadnje poklek-
neta pred neznanim in skritim
lesnim križem. Na njem je napi-
sano ime: Vincent Kerdoneuff.

Žena je Anamarija Kerdoneuff
sestra pokojnikova. In dete je pravo
nezakonsko dete Tomaža Trub-
leta in neporočene matere, zapu-
ščene Anamarije.

Bilo je nekakih pet mesecev po
smrti nesrečnega Vincenta Ker-
doneuffa, torej tudi pet mesecev
potem, ko je odjadel Tomaž na
"Lepi podlasici", ko je žalostna
in za dolgo, če ne za vedno zapu-
ščena Anamarija v letu Gospodo-
vem 1673, na drugi postni petek,
dobila tega sinčka.

Anamarija se je pa pokorila za
štiri. Več ko dvajsetkrat je mi-
slila, da ji ni več živeti, tolika je
bila sramota, brezsrčnost in su-
rovost, ki je tolkla po njej z vseh
strani kakor toča.

Kakor je že pri pravih mešča-
nih navada, so jo najprej povso-
di zasramovali, jo psovali, s pr-
sti kazali za njo. Oče in mati, si-
la krepkosti, stroga in pobožna
purgarja, sta jo seveda brez us-
miljenja in gladko vrgla na cesto
čin je hčerini greh postal javen.
Iskala si je strehe, kakor je ve-
dela in zmla, ubožica, in povila
je na cesti, saj javna bolnica ni za
vračuge! Pa tudi v tej najkraj-
nejši sili se ji ni nikdo usmilil.
Mimoidoči so ji obrnili hrbet. Le
dve nuni iz samostana Naše Ljube
Gospo sta se je usmilili in se po-
nižali, da ponagata tej takorekoč
okuženi revici v njeni nezgasi
bedi. Dete je krstil duhovnik iz
posebne milosti, pa seveda brez
zvonenja in brez krstne slave.

Potem se pa živa duša ni več bri-
gala ne za mater, ne za sinčka.
Vkljub temu sta ostala pri živ-
ljenju. Po krivici so jo zaničevali
to divno Anamarijo! Imela je do-
volj trdne volje in vztrajnosti in
bogme, ni bilo treba posebno do-
brotno usode pa bi bila postala
najbolj poštena med poštenimi,
soprega in gospodinja plemića, ki
bi se bil smel po vsej pravici po-
naušati s takšno družico. Usoda pa
je določila drugače! Pa čeprav
je strmoglavljena v nič, je hrabra
Anamarija vendar vedela, kako si
pridobivati na pošten način svoj
vsakdanji kruh, kljub temu, da si
jo, kjerkoli je le moglo.

Poteklo je pet let neusmiljene
samote. Za Anamarijo ni več bilo
niti staršev, niti prijateljev, niti
tovarišic, da ni smela nositi nje-
hovih imena. Bala so se, da bi bi-
li sami onečašeni, in so zato iz-
poslovali pri visokem mestnem
svetu, da je izdal ukaz, ki odjem-
lje nesrečnici njeno rodbinsko i-
me. Odslej se imenuje lo še Ana-
marija, brez drugega priimka.
Anamarija je torej brez lastne
rodbine, in kakor da je vse to naj-
bolj prirodno in razumljivo, se je
vsakdo izogibljive. Oni, ki se jih ne
tiče, pač nimajo dolžnosti, da se
postavijo na njeno stran, kajli,
da bi branili grešnico proti pra-
vičnemu očetovemu srdi!

Tolika strogost sicer pri tak-
šnem očetu ni bila nič čudnega
ali nepričakovanega. Ko so Trub-
letovi od preproste ribiča posta-
li ugledni in premožni meščani,
ni staremu plemenitemu meščan-
skemu rodu Kerdoneuffov ostalo
prav ničesar od starega premožen-
ja, ki je skopelo, kakor spomla-
di sneg. Kakor je že, rekel bi
človeško, je v tem starem domu
osebnost in občutljivost rastla v
isti meri, kakor je propadalo pre-
moženje. Slabo obnašanje Anema-
rije je zato kakor goreče žele-
žgalo samozavest in občutljivost
vseh onih, ki so nosili ime Kerdoneuffovih.

Najhujše pa je bilo še to, da so
isti Kerdoneuffovi Trubletovega
fanta, ki je izhajal iz preproste
toda že kaže krepak stas, veliko
živahnost in obeta široka pleča.
Vendar se ne smeje in ne skače,
ampak se lepo pridno drži mami-
ce. Oba stopata molče in naravnost
med grobovi, starimi in sive-
žimi, kakor stopajo ljudje, ki po-
znajo svoj pot. Nazadnje poklek-
neta pred neznanim in skritim
lesnim križem. Na njem je napi-
sano ime: Vincent Kerdoneuff.

Žena je Anamarija Kerdoneuff
sestra pokojnikova. In dete je pravo
nezakonsko dete Tomaža Trub-
leta in neporočene matere, zapu-
ščene Anamarije.

Bilo je nekakih pet mesecev po
smrti nesrečnega Vincenta Ker-
doneuffa, torej tudi pet mesecev
potem, ko je odjadel Tomaž na
"Lepi podlasici", ko je žalostna
in za dolgo, če ne za vedno zapu-
ščena Anamarija v letu Gospodo-
vem 1673, na drugi postni petek,
dobila tega sinčka.

hči. Onega Tomaža pa naj bi za-
delo drugo, morda še Kerdoneuffovih. Vincent je mrtev.
Tomaž je njegov morilec!

Takšna je bila njihova sodba.
Na srečo je bila sodba mestnih
svetnikov drugačna.

Kakor se končno nekako pole-
žejo tudi najbolj zapletene in za-
motane zadeve, tako se je zgodi-
lo tudi tukaj. Tomaž si je preko
morja prodobil ogromno slavo in
bogastvo in takšen sloves, da je
končno utihnilo vsako zabavlja-
nje nad njim. Vincent je v grobu
in že zdavnaj pozabljen. Le na-
starejše in najzagrizenjše bogu-
molke v mestu še brusijo jezike.
Kadar kje zagledajo Anemarijo
brez imena, pa tudi to se dogaja
le redko, kajti pomilovanja vred-
na žena zapuščena le takrat svoje
stanovanje, kadar vodi na zrak
svojega dečka, ki ga ljubi tem-
bolj vroče, kolikor več solza je
prelila zaradi njegovega življen-
ja. Ta dečko pa raste in se razvija
ter postaja pravi ljubimec, zdrav,
krepak in priden.

Vse to je že postalo tako vsak-
danje, da tudi povratek plemen-
tega gospoda Jagujeta ni ničesar
spremenil.

Anamarija Kerdoneuff torej mo-
li na grobu svojega brata Vincen-
ta v iskreni pobožnosti in udano-
sti. Razen Tomaža je morda odi-
no ona v vsem Sait-Malo-u vede-
la zagotovo, da je njen brat še
prav le zaradi nje v smrt. Onega
usodnega dne namreč, predno je
Vincent šel, da poišče Tomaža, je
povedal sestrini svojo namero in se
celo pobahal, da bo on opral nje-
no sramoto in da pridele grešan
ljubinski preizkušnja spoznanega
soprega. Toda žal, šel je v svojo
smrt.

Anamarija torej molí to uro,
kakor molí navadno vsak petek
in klicé k Izveličarju in njegovim
majki za odpustanje za padlega
dvobojevalca, ki je umrl v smrt-
nem grehu. Tudi dečko molí na
svoj način in se pridno križa, se-
daj z desno, sedaj z levo ročico.
Njegova mamica ga privije k se-
bi, mu sklene ročice in govori be-
sedo za besedo novo molitvico, ki
si jo je bržčas izmislila ta trenotek
in ki jo dete radovaljivo in po-
korno ponavlja s srebrnim glas-
kom:

— Preljubni Jezusček, ki
sem kakor ti rojen brez očka. Sve-
ta devica Marija, prosí zame in
povej ljubemu bogu, naj mi po-
šlje krušnega očeta, kakor je storil
svojemu ljubemu sinčku. V
imenu očeta in sina in svetega
duha, amen.

(Dolje prihodnj.)

Če hočete natančno poznati raz-
mere v ameriški prometni in-
dustriji, naročite Slovensko-
Amerikanski Koledar za leto
1926. Stane petdeset centov. V
njem je natančno popisana polo-
žaja prometne industrije, o
katerem se baš v sedanjem času
toliko razpravlja v Ameriki.
Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York.

POZOR!

Naš zastopnik
Mr. Joseph Koren
iz Milwaukee, Wis., bo 11. in 12.
decembra obiskal naročnike v
Sheboygan, Wis. Prosimo čitate-
lje Glas Naroda, da mu gredo na
roko.

Upravništvo "Glas Naroda".

Rad bi izvedel za naslov svojega
brata FRANKA VOLK. Pred 4
meseči je bil tukaj, kjer se mi
je umaril in je neznan
kam odšel. Doma je iz Sanhorya
pri St. Petru. Prosim, če kdo
kaj ve, da mi poroča ali naj se
pa sam oglasi. — Anton Volk,
3020 Ave. L, So. Chicago, Ill.
(3x 9.10.11)

POZOR ČITATELJI!

BLAZNIKOVE PRATIKE so
nam pošte, zato prosimo rojake,
naj jih ne naročajo več.
Naročite SLOVENSKO-AME-
RIKANSKI KOLEDAR, ki je ja-
ko zanimiv ter stane 50 centov.

Krog Božiča dobi vsak naročnik
krasen stenski Koledar brez
plačno. Uredništvo Glas Naroda.

NAJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA" NAJVEČI
SLOVENSKI DNEVNIK V
ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Zverinski zločin pri Medvodah.

21. novembra zvečer so razkrili
v Vašah pri Medvodah strahovit in
grd amor, odnosno dvojni umor,
ki je vzbudil v vasi, po celi okoli-
lici in tudi po mestnih uradih ve-
liko razburjenje. Po mestu se do-
godek še ni toliko zvedel, ker so
oblasti prodornosti o zagotvetnem
umoru zadržale v svrhu uspešnej-
še preiskave.

Tudi sedaj še niso znane vse
podrobnosti in smo izvedeli o njih
samo toliko, koliko je dosežalo to-
čno dognanega in kolikor se sme z
dovoljenjem oblasti priobčiti.

Mlajša hčerka Kopačeva, po-
sestnika iz Vaš pri Medvodah, je
bila 21. nov. v Ljubljani, kjer je
imela različne opravke in se je
vrnila se le zvečer okoli osmih do-
mov. Ko je prišla domov, je stá-
pila najprej k svojememu očetu, ki
je star 66 let in je že delj časa tež-
ko bolan ter leži takorekoč na
smrtni postelji. Možu so po izjavi
zdravnikov dnevi življenja že od-
merjeni. Vprašala je četa, kje je
njena sestra Angela. Čudno se ji
je namreč zdelo, da ji ni našla do-
ma pri očetu ali vsaj v kuhinji
pri kuhi. Oče ji je odgovoril, da
ni dolgo tega, kar je bila še pri-
njem in da mu ni prav nič ome-
nila, da kam gre. Morda je sko-
čila k sosedu. Šla jo je iskat in
klicala Angelo, toda zaman! Na-
zadnje je hotela stopiti še v hlev,
če ni morda pri živini in je ne-
čuje.

Ko je hotela odpreti priprta
vrata, je začutila, da so od zno-
traj z njo stvarjo podstavljena.
Vdrla je s silo in stopila v hlev.
Poklicala je sestro na pragu, toda
ni dobila nobenega odgovora. Ko
pa je pogledala malo okrog se-
be, je zagledala v pol svetlobi,
da moli sestrina roka izza kupčke
stelje. Prestrašena je odskočila in
je shuteč, da se je zgodilo nekaj
strašnega, takoj poklicala soso-
de, da pogledajo, kaj se je pripet-
ilo. Ko so prišli sosede pogle-
dat, kaj se je zgodilo pri Kopa-
čevih, so našli Angelo Kopačevico
v mlakuži krvi z razbito glavo,
mrtno na tleh. Pri vratih pa so
našli precej debel, okrog 1 meter
dolga kol, s katerim je storilec
pobil svojo žrtev in nato z njim po-
bil vrata. Skoro cel kos je bil po-
polnoma okrvavljen.

Tako so ugotovili, da je posta-
lo dekle žrtev zavratnega moril-
ca, ki jo je počakal v hlevu ali
pa je stopil za njo, kjer je izvr-
šil svoj strašen zločin.

Sosede so takoj obvestili oro-
ništvo in druge pristojne oblasti
o strašnem dogodku.

Državno pravništvo je takoj
odredilo sporazumno s policijo
krajnjo ogled na licu mesta in pa
raztelesenje trupla. Komisija je
šla na lice mesta, kjer je ugotovi-
la dejanski stan kot smo ga opi-
sali zgoraj. Ugotovili so le še, da
je morilec stopil v hlev za svojo
žrtvijo. Tam jo je pobil z enim
udarcem in sicer z batom, katere
ga imenujejo po deželi kratko
"kic" (to je kijec, s katerim za-
bijajo sekire v debela polena in
tople, da jih razkoljejo). Udarec
je bil strahovit. Napadel pa je ni
zahrbtno in jo udaril od zadaj po
glavi, narveč jo je zadel na sre-
do obraza. Edino možno bi bilo, da
se je dekle v zadnjem hipu, ko je
že visel tik nad njeno glavo smr-
tonosni bat okrenila glavo in jo
zadel bat po obrazu. Vendar pa je
to skoro neverjetno, posebno, ker
jo je zadel udarec ravno v sredo
obraza.

Zdravnik sta ugotovila, da ima
dekle popolnoma zdrobljeno nos-
no in čelno kost in globoko vti-
njene možgane. Smrt je nastopila
tako po udarcu vsled otrpnenja
možgan, odnosno živčnega šoka.

Dalje so ugotovili, da je bilo
dekle že v blagoslovljenem stanju
in je nosilo že popolnoma doraslo
in razvito osemmesечно dete žens-
kega spola. Otrok je bil močan in
izredno dobro razvit. Če bi bila
izvršena operacija takoj po mate-
rini smrti, bi bili otroka še lahko
rešili, ker je bilo dete popolnoma
razvito in življenju sposobno. Ta-
ko pa se je dete zadušilo vsled
otrpenja materinega telesa. Ta-
ko sta postali žrtvi morileca dve
bitji, mati in hči.

Uradno komisijo je vodil pre-
iskovalni sodnik dr. Kravina in

so se je udeležili še zdravnik dr.
Čremošnik in eden iz ljubljanske
bolnice, policijski uradnik Zajde-
la in pa zastopnik državnega
pravništva ljubljanskega, držav-
ni pravnik Vilko Lavrenčak.

Ugotovili so tudi, da je dobilo
dekle poleg smrtnega morileca, ki
ji je razbil nos in čelo še več u-
darcev tudi po temenu in ozadju
glave, ki so padli, ko je bilo de-
kle že pobito na tleh. Umor je bil
izvršen med 18 in 20.

Ljubljanska policija je takoj
po uradnem ogledu odredila na-
tatenno preiskavo na licu mesta
in pa zasledovanje morileca. Pri-
tem se je poslužila tudi hudega
policijskega psa, katerega jim je
dal na razpolago neki ljubljanski
veleindustrialec. Najprej so ugo-
tovili, da je zapustil zločinec po
svojem krvavem zločinu, ki sko-
ro nima primere v kroniki po-
dobnih zločinov in umorov, hlev
skozi stranska vrata. Najprej je
seveda podprl s kijem, s katerim
je pobil svojo žrtev, glavna hlev-
na vrata. Skozi stranska vrata je
vdril nato v listnjak in iz tega sko-
zi neko luknjo iz hleva na pro-
sto. Na celi poti se poznajo tako
na tleh kakor tudi na vratih in
stenah veliki krvavi madeži. Ko
so pripeljali psa na sled kjer je
morilec zapustil hlev, je takoj
sled sprejel in postal silno razbur-
jen in hud tako, da mu ni upal
niha v bližini. Pes je šel takoj
po sledi in sicer iz listnjaka na-
ravnost k vodi. Sledil je jako do-
bro, posebno če se še vpošteva
dejstvo, da je bil ta kos zemlje
že precej prehojen in da se je vr-
šilo zasledovanje še le po dvajset-
tih urah po umoru. Tam se je zlo-
činec mudil delj časa, ker se pozna
več stopinj na tem mestu. Goto-
vo si je tam umival okrvavljene
roke in obraz. Od tod je šel pes po
sled dalje in je peljal zasledoval-
ce naravnost v hišo aretiranega
osumljenca. Našli so pri njem po-
polnoma okrvavljeno zavratnico,
obleko in čevlje. Pes se je tako za-
gnal proti njemu, da so ga le s
težavo odtrgali od njega, ker bi
ga bil drugače gotovo raztrgal,
ker je zelo močan in hud in je bil
silno razdražen.

Pobrali so njegovo okrvavljeno
obleko, zavratnico in čevlje in so
ga prepeljali v preiskovalni za-
por v Ljubljano.

Jako važno je tudi za ugotovi-
te storišča dejstva, katero je u-
gotovil policijski preiskovalni na-
radnik Zajdel. V bližnji gostil-
ni je namreč izvedel, da je prišel
tja storilec kmalu ali pa takoj po
dejanju. Bil je silno razburjen in
tiščal v roki popolnoma okrvav-
ljen robe. Na vprašanje, kaj se
mu je zgodilo, je trdil, da se mu
je vili kri z nosa, in da že dalj
časa krvavi. Nato pa je ves pre-
paden takoj zopet odšel. Sumijo,
da je prišel takoj od vode, kjer se
je izpiral v gostilno, zato da bi
izbrisal za sabo sled in da bi mo-
gel dokazati, da je bil ob času zlo-
čina v gostilni in ne pri Kopačev-
vih.

Osumljeni aretirance je soso-
dov sin, ki se peča tudi z mešeta-
rijo. Pri aretaciji, kakor tudi še
sedaj pri preiskavi, pa odločno
zanika umor in trdi, da takrat ni
bil pri Kopačevih in se je okrvav-
le vsled hude krvavitve iz nosu.
Pravi, da se mu je vdrila kri tako
močno, da je bil uverjen, da mu
je počila žila in se je bal, da bo
popolnoma izkrvavel.

Lovska sreča.

Te dni je inženir Homan iz
Škofje Loke v lovskem revirju g.
Hribernika na Otočen pri Škofji
Loki ustrelil 35 kg težkega div-
jega kozla, ki je v tamkajšnjih
loviščih zelo redka žival.

Iščem svojega sina FRANCETA
ZAKRAJŠEK brez naslova, ra-
di dedščine po svojememu očetu.
Franc Zakrajšek, Prelože 11,
Pošta Olrov, Venezia Giulia,
Italy.

Rad bi izvedel za JOHANA MA-
ZIE, doma iz Velikih Blok, po-
domače Tončevov. Imam mu ne-
kaj važnega poročati; če kdo
zna za njega, ga prosim, da mi
sporoči njegov naslov, če bolj
bi bil pa zadovoljen, če bi se
mi sam javil. — Blaž Drobnik,
435-2nd St., Fairport, Ohio.

VLOŽNE KNJIŽICE

so splošno vzpodbudna in za Božič
in Novo Leto primerna darila Va-
šim otrokom.

DENARNE VLOGE

na "Special Interest Account" obre-
stujemo po

4%

pričenši z vsakim prvim v mesecu.
Vlogo lahko pričnete z zneskom od
\$5.—

ZA VARNO NALAGANJE IN TOČNO
POSTREŽBO

FRANK SAKSER STATE BANK

32 Cortlandt St.,

New York, N. Y.

NOVE, PRAVE VICTOR BOŽIČNE GRAMOFONSKÉ PLOŠČE

Ravnokar prejeli iz Victor tovarne. Naročite jih takoj,
dokler zaloga ne poide.

(Za poštnino priložite 35c več.)

75c 78218	Sveta noč, blažena noč, Božično, Milice Kristjani,	Pole kvartet "Conemaugh", pod vo- dstvom Iv. Potokar, 1. tenor C. Revent, 2. tenor, Iv. Potokar, 1. bas J. Korbar, 2. bas Ivan Tajk.
75c 78219	Kako je bilo pri Hamletu?	Za smeh, Danilova, harmonika in drugi.
1.25 68716	Dve arci, polka, Kragulj, valček	Stahlova g. d. b. (12 col, cena \$1.25.)
75c 77897	Sirota,	Pojete Miss J. Lovše — M. Udovc.
75c 77915	Taniska, valč-k, Na poskok, polka	Hojejevi arje na harmonike itd.
75c 78088	Dunajski škarj, polka, Bavarski šot,	Godbeni kvartet.
75c 78176	Dve utvi, Oj večer je že,	Pojete Miss J. Lovše — M. Udovc.
75c 78177	V Clevelandu sem doma,— polka,	L. Spehek, na harmonike.
75c 78182	Posavski valček, Šentkajski Pađerki, Nove Harmonike,	Danilova in drugi z harmoniko. Smešna. Danilova in L. Spehek, smešna.
75c 78198	Poročna polka, Sladke Viljovice, valček,	Godbeni kvartet.
75c 72429	Krščenci, Angel sveti z nebes dolj,	Godbeni kvartet s pitkami.
75c 18953	Santa Claus Tells of Mother Goose Land, Nekaj za vašo mlačino (otroke) v angleškem jeziku, smeh, pitice, divali itd.	Pole F. Potokar.

18921 Death of Floyd Collins, pole V. Dulhart.
— Dream of a Miner's Child, pole V. Dulhart, v ameriškem jeziku. —
Gotovo ste čuli, ko je Collins padel v premogokopu in ko so rešili kopal de-
set dni da so pršli do njega, toda prepričani, bil je že mrtev. To je torej jako
pomembna plošča za premogarje. Bolje plošče niste še nikdar čuli.

Zadnje dni pred Božičem je postala preizkušnja, in si ni moglo razposlati za-
vojev o pravem času. Zato opozarjamo, naročite te božične plošče takoj, da ne bo
pozno. Priložite money order ali gotov denar in mi pošljemo plošče prvi dan
o pošti.

Nove vrste Victorove glasne in različne kot zvon. Victor plošče v vseh jezikih
namo vedno v zalogi. Tre, veržice, prstane, srebrnina, zlatina, Plavo Role. Pi-
lite po cenik in prihranili si boste dolžaje.

IVAN PAJK, Ura in Victor Dealer,
24 Main Street Conemaugh, Pa.
Krasni stenski koledar homo poslali vsakemu našemu odjemalcu.

Tovarna stolov in lesna industrija.

v Jugoslaviji pri Ljubljani ustanovljena 1896 naj-
boljše vpeljana, tik železnice, večja vodna in parna
moč, električna naprava, velika žaga, poceni delavne
moči, les in prevoz. Priložnostni nakup. Natančna
pojasnila pri

O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 11.

ANTHONY BIRK

HIŠNI IN SOBNI SLIKAR IN DEKORATOR

Prevzamem vsako v to stroko spadajoče delo.

BOJAKI, PREDNO ODDASTE DRUGEMU NAROČILO, VPRAŠAJTE

MENE ZA CENO.

1811 Stephen Street Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

Telephone: Evergreen 2854J

Slovensko - Amerikanski Koledar

za leto 1926.

je gotov in smo ga razposlali vsem, ki so ga
do zdaj naročili.

Letos je zelo zanimiv in bo vsak zadovoljen.

Cena mu je 50c.

Kdor ga želi imeti naj pošlje znamke ali pa
money order.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA"!

GOSPODAR PLAVŽEV.

Francoski spisal Georges Ohnet.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

33

(Nadaljevanje.)

In res je stopila v istem trenutku rdečica v njeno lice in oči so pričele žareti. Markiza, ki je skrbno prikrivala pred Claire svoje muke, je pričela v istem trenutku nekaj sumiti. Ali se je mogoče njena hčerka zmotila? Ali bo zveza, ki je njo popolnoma zadovoljila, nudila tudi njenemu otroku zaslužno srečo? Dobra žena je v par trenutkih premislila več kot preje v štirinajstih dneh ter si stavila nabroj vprašanj, na katera ni vedla odgovora.

Vajena pokoriti se volji drugih, vedno popustljiva in voljna, kot je bila nekoč napram nezvestobi svojega moža, se je tudi v tem slučaju vklonila despotizmu svojega moža, ne da bi se dosti brigala za svojo materinsko odgovornost. Bila je eno onih bitij brez volje, ki se ponižno užiye v vsaki položaj življenja in ki ne morejo razumeti, da je mogoče boriti se proti usodi.

Pustila je Claire, da je ravnala po svoji lastni volji, a v tej resni uri se je vprašala, prikrat, če je bila ta popustljivost tudi pametna. Globoko je skušala vsled tega najti odobrenje svojega stopanja pri hčerki. Nežno je objela Claire ter rekla:

— Saj si srečno, dete moje, kaj ne? ... Uloga matere je končana ... Od danes naprej boš vladarica svojega življenja ... Povej mi, če nisem storila vsega, v kolikor je bilo odvisno od mene, da te napravim srečno.

Claire, ki je videla mučni nemir svoje matere, je vprizorila zadnji napor, objela mater ter rekla:

— Draga mama, osrečila si me. Bodi mirna in brez skrbi! In ko je pričela markiza pri teh besedah pretakati solze, je dostavila z zadušnim glasom:

— Ne napravi me mehke ... Človek bi mislil ... Ni pa zaključila svojih misli ter objela mater zadnjokrat.

— Pojdi, — je rekla, — ločiti se moramo ... do jutri ... Markiza, katero je pomirila ta navidezna samozavest, se je brez vsakega suma vrnila v salon.

V istem trenutku pa je stopila Suzana v spremstvu Marije, v sobo novoporočence. Mlada deklica, ki je, dvomila o zadostni spretnosti vne služabnice, ji je hotela pomagati. Mlado dekletce se je kretalo v sobi kot pičec v svoji gajbi. Brigalo se je za vsako podrobnost ter vse nadzorovalo.

Claire jo je opazovala, da natihem nezadovoljna in polna snov in misli polna ogorčenja, da bo imela v tej sestri svojega moža zvesto čuvajko. V Suzani je videla naravnega špijona in v prenapetosti svojih občutkov jo je pričela sovražiti. Medtem pa je mlada deklica odzvela svoji svakinji pajčolan in poročni venec ter pričela končno, vsa zardela:

— V naši okolici vrjamejo ljudje, da prinese evetka iz venea novoporočence, katero se odkrito ljubi, srečo ... Sestra, ljubim vas zelo ter vas prosim, da smem vzeti eno teh evetk.

Claire se je mrzlo ozrla na mlado deklico in s hitro kretnjo je vrgla evetko pred njo na tla.

— Če prihajajo te evetke srečo, — je rekla, — mi nič ne koristijo. Tukaj, vzemite vse.

Suzana se je prestrašena umaknila, šopek ji je padel iz rok in s solzami v očeh je rekla tožno:

— Ne pripisujete dosti vrednosti tem evetkam, a vendar vam jih je dal moj brat!

Claire, očitno ginjena od žalosti tega otroka, se je skušala obvladati, a ostrost njenega temperamenta je zmagala in roka, katero je hotela podati Suzani, je omahnila na stran.

— Pustite to, — je rekla v istem trenutku baronica gospodični Derblay. — Claire potrebuje miru ... Bodite brez skrbi ter vzemite mali šopek brez skrbi s seboj. Kmalu vam bo lahko služil kot uzorec.

Pri tem je kazala Suzani smehljajoč se obraz ter jo povedla, zopet pomirjeno in zaupno, k vratom sobe. Nato se vrnila k Claire, ki je sedela molče, s srepo zročimi očmi.

— Na kaj misliš, draga moja? — je vprašala baronica. — Malo si žalila in sicer popolnoma nezasluzeno. Ali ne znaš obvladati svojih živcev? Res, — je dostavila ter se skušala saliti, — če bi te ob zvokih žalobne koračnice iz petega akta "Židinj" spremljali na gmado, bi ne mogla izgledati bolj prepadena.

Claire je vrgla na svojo prijateljico tako očitajoč pogled, da je postala slednja takoj zopet resna.

— Ne, kaj ti pa marja, povej mi vendar!

Claire je prišla burno roko baronice ter rekla:

— Ali ne vidiš, kako zelo trpim? Ali ne razumeš, da bom zblaznela? V enem trenutku boste odšli vsi, ki me ljubite in ostala bom sama v tej veliki hiši. Na koga naj se obrnem, na koga oprem? Vse, kar me veže s preteklostjo, se podira in bodočnost leži pred menoj črna in prazna.

— Ti stokaš, — je odvrnila baronica, — kot da bi bila dejanski zapuščenca. Ali ti ne bo ostala stara naklonjenost tvojih in ali ne boš našla novo, udano in odkrito ljubezen pri svojem možu? Vidiš, obožuje te. Imej zaupanje.

Baronica je prenehala, kajti videla je, kako se je Claire pri besedah "tvoj mož" stresla ter prebledela.

— Ah, če bi vedela, kaj se vrši v meni, — je stokala mlada žena. — Ta zakon, katerega sem hotela sama, po katerem sem hrepela v strasti svojega žaljenega ponosa, vzbuja sedaj, ko je završen, v meni grozo. Zbežala bi rada pred tem človekom, ki je postal moj mož. Prosim te, ne odidi, ostani tukaj, ne bo si drznil v bližino, če si pri meni. Oh, ta človek, ki me je navdla s prvim strahom v življenju, ah, kako ga sovražim!

— Moj Bog, — je vzklila baronica preplašena, — kaj ti je? Tvoja mati najbrž še ni odšla. Ali hočeš, da jo pokličem?

— Ne, — je odvrnila Claire hitro. — Ravno njej hočem vse najbolj prikriti. Ti si vendar poznata, kako pokonci sem se držala v njeni navzočnosti. Ne sme poznati moje bolesti, ne sme slutiti mojega ponosa. Dobra mati, iz ljubezni do mene, iz slabosti mi je dajala pogum ter pomagala skleniti to zvezo ... Če bi znala misliti! Ah, dosti je, če sama trpim. Vse, kar sem storila, sem sama hotela in jaz moram nositi posledice. Moje slabosti ni mogoče ouravičiti ter ni vredna mene. Bodi mirna, ne bo se ponovila ...

In medtem, ko je pokazala baronici, ki po je pozorno motrila, neprodiren obraz, je rekla:

— Odidi brez zavratnih misli in brez skrbi. Objemi me ter pozabi vse, kar si v tej uri slišala od mene, kakor hitro prestopiš prag te sobe. Ali mi hočeš to obljubiti?

— Obljubim ti, — je rekla baronica ... Pri tem je zatrla vzdihljaj, vrgla še zadnji pogled na svojo prijateljico ter odšla ven, z besedami na ustnih: — Uboga Claire!

(Dalje prihodnjaj.)

OGROMEN PELIKAN

Ko se je vozila znana californijska plavalca Mabel Green (na desni) v bližini San Francisa, je na ostrem ovinku povozila velikega pelikana, kojega razprostrta krila merijo osem čevljev.

Izpred starokrajske porote.

Novo mesto, 23. nov. Uboj v pijanosti.

Danes je bilo otvorjeno v Novem mestu zadnje zasedanje porotnega sodišča v letošnjem letu. Prvi razpravi je predsedoval predsednik okrožnega sodišča dr. Polensak, votanta sta bila višji sodni svetnik dr. Hrašovec in sodni svetnik Luznar, obtožbo je zastopal državni pravdnik Barle, zagovarjal pa je obtožena dr. Globevnik. Na zatožni klopi je sedel 27letni delavec v Dolnji Strazi, Vinko Resnik, ki je bil obtožen, da je ubil posestnikovega sina Alojzija Noseta.

Dne 20. junija se je nahajal V. Resnik s svojo ženo Marijo in še dvema tovarišema v Darovčevi gostilni v Gornji Strazi. Pili so iz prva zaso, potem pa so prisledli k družbi fantov iz Rumanje vasi, med katerimi sta bila tudi brata Janez in Alojzij Nose in še dva fanta. Resnik in Janez Nose sta se radi računa sprla in spopadla, nakar je gostilničar Darovec vrgel oba skozi vrata, nato pa pozval še ostalo družbo, naj zapusti gostilno, kar se je tudi zgodilo. Ko sta odhajala Avgust Šušteršič in Marija Resnik proti domu, je prišel Vinko Resnik za njima ter pripomnil, da je enega trikrat smil z nožem, ne ve pa koga. — Kmalu nato se je pokazalo, da je bil Resnikova žrtev Alojzij Nose, ki je imel še toliko moči, da je pred gostilno poklical svojega brata Janeza in mu povedal, koga je zabodel, nakar se je zgrudil in omedlel. Naslednje jutro je umrl ter sta zdravnika pri raztelesenju njegovega trupla ugotovila, da je imel dve lahki poškodbi z nožem ter eno smrtno nevarno v jami pod goltnem. Smrt je nastopila vsled izkrvavenja.

Vinko Resnik je priznal uboj, zagovarjal pa se je s silobranom, češ da so ga Alojzij Nose in njegovi tovariši napadli pred gostilno s plankami. Porotniki so soglasno potrdili vprašanje glede uboja, nakar je bil Vinko Resnik obsojen na dve in pol leta težke ječe, poostrene z enim trdim ležiščem in postom vsak meese, na dan dejanja pa s temnico.

Krvav obračun med dvema bratoma.

Anton Soško in njegov mlajši brat Miha iz Sobenja vasi zadnja leta nista bila posebno prijatelja. Razmerje med obema se je zlasti poostroilo, ko je bil letos meseca maja Miha radi tatvine vina obsojen na štiri mesece težke ječe. Miha je namreč sumil, da sta ga vzpajaj ječe njegov brat Anton in njegov svak Baškov, katerima je zato večkrat delal očitke in jima tudi grozil. Dne 27. septembra je ponagal Miha svoji materi in bratovi ženi Katarini spravljati koruzo na podstrežje. Med njim in materjo je prišlo kmalu do prepira, nakar je Antonova žena Katarina, ki se je bala pretepa, ušla s svojimi otroci za nekaj časa iz hiše. Nato je šel Miha s kravnami na pašo in po koruznico na njivo, ki leži na zgornjem koncu vasi. Njegov brat Anton je prišel pozno popoldne iz Brežic in je že med potjo zvedel od Antonije Baškovičeve, da so imeli doma zopet prepir in da se mu je družina razbežala. Ko je doma zvedel, da je brat Miha na njivi, se je takoj podal tja. Čim je prisel v bližino svojega brata, je že izza grmovja

počil strel, ki je zadel Miho v levo in desno roko ter pod desno pazduho in ga težko rani. Ves prepadel je pribežal na Vovkovo dvorišče, kjer so mu izprali rano, nakar je krenil domov. Tani je prišlo med obema bratoma vnovič do konflikta, tekem katerega je Anton v silobranu zgrabil za valjar in udaril svojega brata z njim s tako silo po glavi, da mu je čisto zdrobil za dlan široko levo gornjo stran lobanje.

Obtožene je sicer priznal svoje dejanje, zagovarjal pa se je s silobranom.

Porotnikom je bilo stavljenih 5 vprašanj glede uboja, oziroma silobrana. Pod predsedstvom prvomestnika Antona Lovrenčiča iz Sodražice so soglasno zanikali vsa glavna vprašanja glede uboja in je bil zaradi tega Anton Soško oproščen.

Samopomoč v bedi.

27letni invalid France Pire je bil že nekaj let selski pismonoša pri poštnem uradu v Krškem. — Prva leta je dobro opravljal svojo službo, kasneje pa je radi majhne plače segel po tujem denarju. Podpisoval je na poštnih in čekovnih nakaznicah osebe, katerim je bil denar namenjen, denar je pa sam spravil. Na ta način je poneveril od septembra 1924 do julija 1925 preko 15.000 dinarjev, dalje 2600 dinarjev, ki mu jih je dal posestnik Alojzij Gore in Sv. Duha z naročilom, naj jih odda na pošti za trgovca Medena v Ljubljani, ter 200 dinarjev, ki mu jih je izročil posestnik Jože Progar z Ravnj za plačilo zemljiške davka. Obtožene je odkrito priznal, poneverbe, zagovarjal se je le, da so ga k temu prisilile obupne materialne razmere. Imel je le 487 dinarjev plače na meese in je moral s tem preživljati poleg sebe še ženo in štiri otroke.

Porotnikom so bila stavljena 3 glavna vprašanja in sicer glede poneverbe v škodo poštnega urada, glede poneverbe pri Gorencu in glede poneverbe 200 dinarjev Progarja. Porotniki so vsa glavna vprašanja soglasno potrdili, kakor tudi dodatno vprašanje, glede nepremagljive sile s sedmimi glasovi. Na podlagi tega izreka porotnikov je bil obtožene oproščen.

Strah žensk.

Tekom zadnjih mesecev so prihajale na dunajsko policijo številne ovadbe mladih, elegantno oblečenih dam, ki jim je polil in poškodoval neznan možki na najbolj obljubljenih krajih sredi mesta od vzpajaj obleko z neko močno kislino. Naravno je, da je zavladal radi tega nenavaden atentator, kajna ženska krila med Dunajčankami velik strah. Te dni so nenavaden atentator na ženska krila zasačili "in flagranti".

Bil je neki 47-letni slikarski mojster. Citiran pred sodišče je skušal lagati. Trdil je, da je polival ženska krila s čistim alkoholom, ki ga rabi sicer za fabriciranje likerjev, toda preiskava je ugotovila, da ni šlo za alkohol, temveč za solno kislino. Da bi bil seksualno abnormalen, je obtoženece odločno tajil. Psihijatri ga niso preiskali in ker je izjavila neka priča, da je iskati po njenem mnenju motiv atentatov na zavisti, je bil obsojen obtoženece radi hudobne poškodbe tuje lastnine na 14 dni zapora.

PREVOZ TUTANKAMNOVE

MUMIJE

Mumija egiptovskega faraona Tutankamna, o kateri se je razneslo zadnje čase toliko senzacijskih vest, bo prihoduje dni prepeljana v zlati krsti in z vsemi dragotinami vred v Kairo, prestolico Egipta.

Prvotno je raziskovalec Carter in njegov pomočnik Lacaux nameraval pustiti mladega kralja v grobnici ter ga pokopati v Luxorju. Težkoče, ki so bile združene z odvijanjem trupla in z dviganjem mumijske iz krste, pa so povzročile, da se je Carter odločil za prevoz. Dvomil je namreč, da bi mogla dragocena najdba ostati in nadalje brez nevarnosti v Dolini kraljev, čeprav bi jo stražila močna vojaška posadka. Carter in Lacaux sta zelo redkobesedna in početa dati nobenih pojasnil o dragocenosti, ki so bile vste v puvoje. Komunikacije, ki se je natisnil za javnost, omenja samo nekatere predmete, ki so jih raziskovalec odvzel mumijski in katere sedaj preiskujejo.

Iz molčečnosti Carterja se da sklepati na to, da so dragocenosti na katere so naleteli raziskovalci faraonove grobnice, največja najdba te vrste v človeški zgodovini. Poleg tega imajo predmeti veličansko vrednost za presojanje kulture tedanje davne dobe. — Dragulji izhajajo najbrže iz največje zlatarske delavnice vseh časov. V kraljevo rakev so bili gotovo položeni najlepši dragi kamni, kar jih je kdajkoli bilo v posesti človeških rok.

LEV KOT DOMAČA ŽIVAL

V teh dneh, ko gledamo na platnu divje zveri, je dvakrat zanimivo, kar piše znani angleški krotitelj zveri, major Drake v "Daily Express" o metodah, ki jih mora človek uporabljati, če si hoče pridobiti naklonjenost kralja živali — leva. Stvar morda za nas ni aktualnost, prvega reda, vseeno pa je zanimivo čuti primer da se lev utegne tako navaditi na človeka, da ne more več brez njega živeti.

Čujmo, kaj pripoveduje o tem major Drake:

Imel sem pred leti leva, Billy, ki je bilo ime. Ko je izbruhnila vojna in sem moral oditi na fronto, sem bil prisiljen oddati ga neki menežariji v Manchesteru. Toda lev se nikakor ni mogel privaditi na nove razmere: moja odsotnost mu je šla tako k sreči, da je trdovratno odklanjal vsako hrano in neki dan po mojem odhodu je poginil brez vsakega vidnega znaka bolezni.

Kdor si hoče pridobiti levovo zaupanje, mora dnevno prebiti pri njem najmanj tri do štiri ure v kletki. Krotitelj da vsakemu levu ime, in lev sliši na to ime že takrat, kadar je izgubljen nezaupanje proti gospodarju. Če je lev enkrat premagal svojo naravno bojazen pred človekom, potem je čas začeti s krotitjem in desuro. Najbolje je leva desirati malo poprej, kakor je navajen dobivati hrano. Ker je lev takrat posebno lačen, je izredno živahen in bilo ga meso bi storil vse, kar bi bilo v njegovi moči. Krotitelj vodi leva z bičem, ki ima na koncu vrvice privezan kos konjskega mesa. — Če se enkrat lev postavi s prednjimi ali zadnjimi nogami ali z obojimi naenkrat na pedestal, ki je nalašč v ta namen v kletki postavljen — to je prvo, česar na-

Kretanje parnikov - Shipping News

12. decembra: Homeric, Cherbourg; La Savoie, Havre; George Washington, Cherbourg, Bremen.
13. decembra: Columbus, Cherbourg, Bremen.
14. decembra: Mauretania, Cherbourg.
15. decembra: Mount Clay, Hamburg.
16. decembra: Andania, Hamburg Pres. Roosevelt Bremen.
17. decembra: Rochambeau, Havre.
18. decembra: Paris, Havre; Cleveland, Hamburg.
19. decembra: Majestic, Cherbourg.
20. decembra: Berlin, Cherbourg, Bremen.
21. decembra: Westphalia, Hamburg.
2. januarja: Olympic, Cherbourg.

6. januarja: De Grasse, Havre.
7. januarja: Albert Ballin, Hamburg.
9. januarja: Leviathan, Cherbourg; Berengaria, Cherbourg; La Savoie, Havre.
12. januarja: Muenchen, Cherbourg, Bremen.
14. januarja: Thuringia, Hamburg.
16. januarja: Paris, Havre; Majestic, Cherbourg.
20. januarja: Pres. Harding, Bremen.
21. januarja: Deutschland, Hamburg.
23. januarja: Andania, Cherbourg.
27. januarja: Suffren, Havre.
29. januarja: Martha Washington, Trst.
30. januarja: Aquilonia, Cherbourg; France, Havre.

POZOR ROJAKI!

Naš potovalni zastopnik Mr. JOHN ŽUST bo obiskal rojake po nekaterih naselbinah v Pennsylvaniji. Kdor hoče obnoviti naročnino, lahko to pri njem stori!

Uprava "Glas Naroda".

Iščem svoja dva brata JOŽETA in TINETA SUŠNIK; prvi je bil v Chicagi svoječasno. Kdor kaj ve, naj mi poroča. — Janez Sušnik, Sv. Petra cesta št. 52, Ljubljana, Jugoslavija (2x 11.12)

MOSKI! Zadržite se proti nalezljivi SANYKIT

Nabavite si najboljšo zaščito PREPREČITE MOŠKE Velike tubule. Kit (4) 31

PRELAD MEHUNJA

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je na tačno poučen o potnih listih, pri lžaji in drugih stvareh.

Pojasnili, ki vam jih samoremu dati valed naše dolgoletne izkušnje. Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvotne parnike, ki imajo kabine tudi v 1. in 2. razredu.

Glasem nove naselbinske postave ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, samoremu tudi nedržavljan dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delovna dovoljenja izdajajo generalni naselbinski komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi New Yorku pred odpotovanjem, če se pošlje predložit v stari kraj glasom nanovejšje odredbe.

KAKO DOBITI SVOJCH IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti sorodnike ali svoja iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Na Jugosla vije bo pripuštenih v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 napre vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljani pa samoremu dobiti sem žene in otroke do 18. leta bres, da bi bili šteti v kvoto. T rojene osebe se tudi ne štejejo kvoto. Starši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov p imajo prednost v kvoti. PIŠITE S pojasnila.

Prodajamo vose liste na vse pre go; tudi preko Trsta samoremu Je goslovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste u njih postrežbo zadovoljni, da oglašujete v listu "Glas Naroda". S tem boste vstrigli vsam.

Uprava "Glas Naroda"

Prav vsakdo—

kdor kaj isce; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da ima je čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda"

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO

(stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.